

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดฝึกอบรมออนไลน์การเขียนบทความทางวิชาการภาษาอังกฤษ มีประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญดังนี้ คือ (2.1) ความหมายของการรู้คำศัพท์ (2.2) จำนวนคำศัพท์ที่ต้องรู้ (2.3) ประเภทของคำศัพท์ (2.4) วิธีการเรียนรู้คำศัพท์ (2.5) การกำหนดวงคำศัพท์มาตรฐานระดับต่าง ๆ (2.6) การพิจารณาวงคำศัพท์ที่เหมาะสม (2.7) วงคำศัพท์ในบริบทของขอบข่ายเนื้อหาหรือเรื่องที่รู้ (2.8) โปรแกรมวิเคราะห์คำศัพท์ The Compleat Lexical Tutor (2.9) แนวคิดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และหลักสูตรแบบแบบ notional/functional กับคำศัพท์ (2.10) ตัวอย่างวงคำศัพท์ในชุดวิชาภาษาอังกฤษในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และ (2.11) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของการรู้คำศัพท์

คำศัพท์มีความสำคัญในการเรียนภาษา ผู้เรียนภาษายิ่งรู้คำศัพท์มากเท่าใดก็จะสามารถเข้าใจเรื่องราวข้อความที่ได้ยินและอ่าน และสามารถพูดหรือเขียนสื่อความหมายที่ต้องการได้ตรงตามที่ต้องการมากเท่านั้น วงคำศัพท์ในทักษะการฟังการพูด การอ่านและการเขียนมีความแตกต่างกัน วงคำศัพท์ในการฟังและพูดมีบริบทของการเผชิญหน้า สามารถตรวจสอบความเข้าใจ ขอให้อธิบายความหมายที่ไม่เข้าใจได้ทันที วงคำศัพท์ในบทอ่านเช่นในตำรา วารสาร บทความหรือสื่อต่าง ๆ มีบริบทหรือข้อความแวดล้อมให้เดาความหมายหรืออ่านทบทวนเพื่อหาความหมายได้ การได้ยิน อ่าน พูดเขียนหรือใช้คำศัพท์ใหม่ซ้ำ ๆ จะทำให้สามารถนำมาใช้ในการสื่อสารได้คล่อง วงคำศัพท์ในการเขียนเป็นการใช้คำให้ตรงความหมายซึ่งต้องการความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ที่ลึกซึ้ง ปัจจุบันมีการปรับบทอ่านตามระดับความสามารถ เช่นตามระดับของ CEFR (Common European Framework of References for Languages)

การรู้คำศัพท์หมายความว่าเข้าใจความหมายของคำศัพท์ จำได้ (เก็บไว้) และสามารถนำมาใช้ได้เมื่อต้องการสื่อสาร การรู้คำศัพท์ยังหมายถึง การรู้ตัวสะกด การออกเสียง การผันรูปชนิดของคำ(เช่น คำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์) การใช้รูปคำที่เกี่ยวกับไวยากรณ์ การใช้คำคู่กัน Collocations (คำที่มักใช้คู่กัน เช่น verb-noun) ความหมายตรงตัว ความหมายตามนัย ผู้สนใจจะสามารถเพิ่มพูนคำศัพท์ได้จาก การศึกษาการสร้างคำ ศึกษารากศัพท์ ศึกษาการสร้างคำหรือความหมายใหม่โดยใช้ prefixes หรือ suffixes

2.2 จำนวนคำศัพท์ที่ต้องรู้

โดยทั่วไปการเรียนคำศัพท์ ต้องรู้คำศัพท์จำเป็นซึ่งเป็นพื้นฐานในการสื่อสาร (everyday vocabulary) คำศัพท์ที่จำเป็นสำหรับวิชาที่ศึกษา (academic vocabulary) และคำศัพท์ที่มีความถี่สูง (high frequency vocabulary) ซึ่งหมายถึงคำศัพท์ที่ได้ยินได้ฟัง หรือพบในการอ่านบ่อยและใช้มาก

นักศึกษาจำเป็นต้องรู้คำศัพท์ทั่วไปในการสื่อสาร ทั้งในการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยทั่วอาจแบ่งกลุ่มคำศัพท์ที่เป็น active และ passive words passive vocabulary หมายถึงคำศัพท์ที่เข้าใจในการอ่านหรือฟัง แต่ไม่ได้ใช้ในการเขียนหรือพูด active vocabulary หมายถึงคำศัพท์ที่ผู้ใช้สามารถใช้ได้ ซึ่งอาจจะมีปริมาณน้อยกว่า passive vocabulary (คำศัพท์ที่รู้แต่อาจใช้ไม่ได้) มาก หากพยายามใช้ passive vocabulary บ่อยครั้งขึ้นคำศัพท์ก็จะกลายเป็น active vocabulary ซึ่งแนวคิดนี้สามารถนำมาพิจารณาประกอบในการกำหนดคำศัพท์ที่นักศึกษาควรรู้ว่าจำเป็นมากน้อยเพียงใด รวมถึงวิธีการเรียนการสอนคำศัพท์อีกด้วย

การรู้ความหมายของคำ อาจพิจารณาในรายละเอียดในประเด็นต่าง ๆ เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน ชนิดของคำ การใช้คำในมุมมองของการรับรู้และการสื่อความหมาย Nation (2001:27) ได้ให้รายละเอียดของการรู้ความหมายของคำโดยพิจารณาจากด้านการรับรู้ความหมาย (receptive) และการสื่อความหมาย (productive) ไว้ สรุปได้ดังนี้

Form รูปแบบ	Spoken ภาษาพูด	Receptive	เสียงของคำเป็นอย่างไร
		Productive	ออกเสียงอย่างไร
Meaning ความหมาย	Written ภาษาเขียน	Receptive	คำนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไร สั้น ยาว กี่พยางค์
		Productive	เขียนและสะกดอย่างไร
Use การใช้	Word parts ชนิดของคำ	Receptive	รู้จักส่วนใดบ้าง
		Productive	การสื่อความหมาย ต้องมีส่วนใดบ้าง
	Concept and referents แนวคิดและการอ้างถึง	Receptive	แนวคิด (ของคำ) นี้ประกอบด้วยสิ่งใด
		Productive	แนวคิด (ของคำ) อ้างถึงอะไร
	Form and meaning รูปแบบและความหมาย	Receptive	คำนี้สื่อความหมายใด
		Productive	รูปแบบของคำแบบใดที่สามารถใช้แสดงความหมายได้

Form รูปแบบ	Associations การเชื่อมโยง ความหมาย	Receptive	คำนี้ทำให้เราคิดถึงคำอื่นใดบ้าง
		Productive	จะใช้คำอื่นแทนคำนี้ได้หรือไม่
Meaning ความหมาย	Grammatical functions หน้าที่ทางไวยากรณ์	Receptive	คำนี้อยู่ในรูปแบบแบบใด
		Productive	ต้องใช้คำนี้ในรูปแบบใด
Use การใช้	Collocations การใช้คำคู่กัน	Receptive	คำคำนี้ปรากฏใช้ร่วมกับคำอื่นๆใดบ้าง
		Productive	ต้องใช้คำคำนี้กับคำประเภทใด
	Constraints on use (register, frequency...) ข้อจำกัดการใช้	Receptive	คาดหวังว่าจะพบคำ คำนี้ที่ไหน เมื่อไร บ่อยแค่ไหนที่
		Productive	คาดหวังว่าจะสามารถคำ คำนี้ที่ไหน เมื่อไร บ่อยแค่ไหน

2.3 ประเภทของคำศัพท์

คำศัพท์ที่ต้องทราบเพื่อฟังพูด อ่านหรือเขียน ให้ได้ความหมายอาจพิจารณาจากประเภทของคำศัพท์โดยอาจแบ่งคำศัพท์ออกเป็นคำศัพท์ที่บอกโครงสร้างและคำศัพท์ที่เป็นเนื้อหา

(1) คำบ่งโครงสร้าง (structural words) เป็นคำที่บ่งบอกความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ภายในประโยค หรือระหว่างประโยค (พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ประยุกต์, 2553, น. 98) ประกอบด้วย คำสรรพนาม คำกำกับนาม คำบุพบท คำกริยาช่วย คำสันธาน บางครั้งใช้ function words ในหนังสือภาษาอังกฤษที่ตีพิมพ์ใหม่จะใช้คำว่า functional vocabulary ในความหมายเดียวกัน

(2) คำเนื้อหา (content words) คำเนื้อหา คือคำที่มีความหมายชัดเจนในตนเองได้แก่คำกริยาหลัก คำนาม คำคุณศัพท์ คำกริยาวิเศษณ์ (พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ประยุกต์, 98) มีจำนวนไม่จำกัด และสามารถมีคำใหม่ ๆ เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เช่นคำศัพท์ทางวิชาการ เกี่ยวกับเทคโนโลยีหรือคอมพิวเตอร์ ต่าง ๆ

อนึ่งการแบ่งคำเป็นคำบ่งโครงสร้างหรือคำเนื้อหานี้ยังอาจพิจารณาในลักษณะ open classes และ closed classes ได้อีกด้วย Open classes คือมีวงคำศัพท์ที่เปิด มีจำนวนไม่จำกัด ประกอบด้วย noun, adjective, main verb, adverb ส่วน closed classes คือมีวงคำศัพท์ที่ ปิด มีจำนวนจำกัด ประกอบด้วย pronoun determiner auxiliary (verb) conjunction preposition (Greenbaum, 1991: 69)

การเรียนรู้คำศัพท์ที่เป็นคำบังโครงสร้าง (structure word/ functional word) จะช่วยให้เข้าใจภาษา สามารถเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ที่เป็นเนื้อหาได้ดีขึ้น จากการวิเคราะห์หนังสือภาษาอังกฤษพบว่าในบทสนทนา หรือ บทอ่านหนึ่ง ๆ จะมีคำศัพท์ที่เป็นคำบังโครงสร้างมากกว่าคำที่แสดงเนื้อหา (content word) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้คำศัพท์ที่เป็นเนื้อหาโดยมีพื้นฐานจากคำศัพท์ที่เป็นโครงสร้างเดิม (ดูภาคผนวก จ)

ชุดวิชาภาษาอังกฤษซึ่งอยู่ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในระดับปีหนึ่งของระดับอุดมศึกษานักศึกษาจำเป็นต้องรู้ และสามารถใช้คำศัพท์ที่เป็นโครงสร้างทั้งหมด เนื่องจากเป็นคำศัพท์ที่จะช่วยให้สามารถสื่อความหมายได้และช่วยในการเรียนรู้คำศัพท์ที่เป็นเนื้อหาต่อไป ส่วนการเรียนรู้คำศัพท์ที่เป็นเนื้อหา จะสอดคล้องกับหัวข้อ (topic) ของบทเรียน ซึ่งจะเป็นการกำหนดขอบข่ายของคำศัพท์ไปพร้อมกัน

ในปัจจุบันงานวิจัยที่ได้รวมคำศัพท์ไว้ได้พิจารณาความถี่ และการใช้คำศัพท์ (Folse 2011 : 363) โดยรวมคำศัพท์วิชาการ (academic vocabulary) สำนวน (idioms) กลุ่มคำกริยา (phrasal verbs) และคำที่ใช้คู่กัน (collocations) ผู้สอนศัพท์จึงอาจเลือกให้เหมาะสมกับบริบทและระดับความสามารถ (performance) ของผู้เรียนภาษา วิธีการสอน โดยตรงจากรายการคำศัพท์หรือใช้คำศัพท์แทรกในตำรา จึงเป็นการสอนในบริบทที่ผลดีกว่า Folse (2011) ได้เน้นแนวคิดการสอนคำศัพท์ที่มีความถี่สูงและมีประโยชน์มากมาก่อน โดยอาจจัดกลุ่มที่เหมาะสม เช่นตามกลุ่มเสียง กลุ่มความหมาย การฝึกฝนคำศัพท์เพื่อให้คงอยู่กับตัวผู้เรียนก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง ใช้คำศัพท์บ่อยก็จะสามารถจำได้ อย่างไรก็ตามประเด็นสำคัญอยู่ที่ตัวผู้เรียนมากกว่าผู้สอน เนื่องจากคำศัพท์ที่ไม่ทราบมีจำนวนมากกว่าที่บรรจุไว้ในตำราหรือรายการคำศัพท์ที่มีผู้จัดทำไว้ ผู้เรียนจึงมีความสำคัญที่สุดในการเรียน กลวิธีการเรียนคำศัพท์จึงมีความสำคัญยิ่ง วิธีการเรียนเพื่อเพิ่มพูนคำศัพท์ เช่นการให้ใช้คำศัพท์ที่เรียน และคำอื่นที่ยังไม่ทราบจากแหล่งข้อมูลอื่น วิธีการนี้จะเพิ่มพูนคำศัพท์ได้ดี แม้จะมีเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับคำศัพท์จำนวนมาก คำถามสำคัญที่ Folse (2011: 366) ตั้งประเด็นไว้คือ จะสามารถกำหนดจำนวนคำศัพท์ที่เหมาะสมในการเรียนได้หรือไม่และจะนำเสนออย่างไร ควรให้ความสำคัญมากกว่าไวยากรณ์หรือไม่ จะเชื่อมโยงกันอย่างไร

2.4 วิธีการเรียนรู้คำศัพท์

Conti (2015) ในบทความเรื่อง How lexis is stored and organized in our brains and implications for the MFL classroom ได้กล่าวถึงกระบวนการที่คำศัพท์อยู่ในความทรงจำระยะยาว long term memory ในทาง ความรู้เกี่ยวกับภาษา (metalinguistic knowledge) กล่าวคือความรู้ในเรื่องรูปแบบโครงสร้าง และแง่มุมอื่นๆของภาษาที่ผู้เรียนสรุปได้จากการไต่ตรองและวิเคราะห์ภาษา , ความจำอาศัยความหมาย (semantic memory) , และ ขอบข่ายบริบทของการใช้ภาษาด้านสังคมและอารมณ์

sociolinguistic and emotional domain (พจนานุกรมภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์): 2453: 286, 402, 419, 139)

ถ้าจะได้รับการเชื่อมโยงทางสายตา (ตัวสะกด) เสียง ความหมาย ซึ่งหมายรวมถึงความเชื่อมโยงระหว่างกระบวนการนำมาใช้ (retrieval process) ว่าจะต้องใช้บ่อยเพียงไร และคำศัพท์นั้นๆ เชื่อมโยงถึงคำศัพท์อื่นอย่างไร รวมถึงความหมายในทางนัย (connotative) อีกด้วย ในมุมมองของบริบททางภาษาศาสตร์ (linguistic context) ต้องพิจารณาการใช้คำศัพท์ใน กลุ่มคำ (phrases) คำนวน (expressions) ส่วน ชนิดของคำ (word class) ต้องพิจารณา ชนิดของคำและการใช้คู่กัน ในส่วนอารมณ์และประสาทสัมผัส (emotional and sensorial connections) หมายถึงคำศัพท์นั้นเกี่ยวพันเชื่อมโยงกับประสบการณ์และความทรงจำส่วนบุคคล และยังเชื่อมโยงกับประสาทสัมผัส เช่นรส กลิ่น เสียงที่ผู้ใช้ภาษามีประสบการณ์มาแล้วอีกด้วย

ผู้เรียนภาษาที่มีวงคำศัพท์พอสมควรก็จะมีกระบวนการเรียนรู้คำศัพท์เช่นเดียวกับผู้ใช้ภาษาแม่ ส่วนผู้ใช้ภาษาที่ไม่คล่อง จะมีความเชื่อมโยงระหว่างภาษาต่างประเทศด้วยกันหรือเชื่อมโยงกับคำอื่น ๆ น้อย ประเด็นนี้ควรนำมาพิจารณาในการเรียนการสอนศัพท์

Conti (2015) ได้เสนอแนวทางการสอนคำศัพท์ไว้ดังนี้

1. ผู้สอนต้องเชื่อมโยงคำศัพท์กับสิ่งที่ผู้เรียนมีอยู่แล้ว การสอนคำคล้องจอง สัมผัสอักษร เสียง (rhyming alliterating word) ซึ่งผู้เรียนจะมีกลไกการนำคำศัพท์มาใช้ (retrieval cue) ได้ เช่นการให้ผู้เรียนระบุประเภทของคำเป็นคำนามหรือคำคุณศัพท์ รวมถึงเชื่อมโยงกับประสบการณ์ส่วนบุคคลและประสบการณ์ทางอารมณ์ ว่าเคยพบ อ่าน หรือใช้คำศัพท์นั้นๆ มาอย่างไร

2. ผู้เรียนควรมีกิจกรรมที่ต้องแสดงออกทางความหมาย ระหว่างคำศัพท์ใหม่และที่ได้เรียนมาแล้ว เช่นสร้าง ความเชื่อมโยงเกี่ยวพันระหว่างคำศัพท์ (lexical chain) กิจกรรมต่าง ๆ (Conti 2015)

ในส่วนการเรียนการสอนคำศัพท์ที่สมบูรณ์ ครบถ้วน อาจศึกษาได้จาก Nation (2016) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องคำศัพท์มาเป็นระยะเวลานานและมีปริมาณมาก ได้นำเสนอวิธีการปรับปรุงการสอนคำศัพท์ ในการบรรยายเรื่อง “How to Improve Vocabulary Learning” ในประเด็นการเพิ่มโอกาสสำหรับการเรียนรู้ภาษา การเพิ่มคลังคำศัพท์ การพัฒนาความตระหนักรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ การทดสอบวงคำศัพท์และการพัฒนาเพิ่มพูนจำนวนศัพท์

ในประเด็นการเพิ่มโอกาสสำหรับการเรียนรู้ภาษา ได้นำเสนอองค์ประกอบสี่ด้าน (The Four strands) ของ การป้อนข้อมูลเข้าที่มีความหมาย (meaning-focused input) ผลผลิตทางภาษาที่มีความหมาย (meaning-focused output) การเรียนที่เน้นตัวภาษา (language-focused learning) และ การพัฒนาความคล่องในการใช้ภาษา (fluency development) ซึ่งองค์ประกอบทั้งสี่นี้จะเป็นแนวทางการกำหนดกิจกรรมและวิธีสอน เช่น การใช้ข้อมูลป้อนเข้าที่เน้นความหมาย (meaning-focused input) สภาพการณ์การเรียนคือผู้เรียนต้องตั้งใจฟังข้อมูล ใช้ศัพท์ที่คุ้นเคยประมาณ 25 % เน้นความเข้าใจ

กิจกรรมและเทคนิคคือการฟังครูอธิบาย ผลผลิตทางภาษาที่มีความหมาย (meaning-focused output) จะเน้นที่สารที่ได้รับ ศัพท์ที่ไม่คุ้นเคย ความเข้าใจ การสังเกต การเรียนที่เน้นตัวภาษา (language-focused learning) จะเน้นที่ตัวภาษาและการศึกษาตามความสนใจ กิจกรรมคือการศึกษาค้นคว้าของคำ ใช้บัตรคำศัพท์ ฟังเพื่อเดาความหมายจากบริบท การพัฒนาความคล่องในการใช้ภาษา (fluency development) จะเน้นที่สาร ต้องไม่มีภาษาที่ไม่คุ้นเคยจำนวนมาก มีความกดดันเรื่องเวลาบ้าง ปริมาณการฝึกฝน กิจกรรมเช่นการฟังผู้เรียนพูด

กิจกรรมที่จะทำให้การเรียนคำศัพท์ประสบความสำเร็จประกอบด้วย การวางแผนและกำหนดสมดุลที่ดี การจัดโอกาสการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน การฝึกฝนกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษา การทดสอบการสอนคำศัพท์โดยตรง

กลวิธีการเรียนคำศัพท์ เช่น การเดาความหมายจากบริบท การเรียนจากบัตรคำศัพท์ การใช้ส่วนต่าง ๆ ของคำศัพท์ (affixes) การใช้พจนานุกรม

เกณฑ์การเลือกกิจกรรมที่มีประโยชน์ กิจกรรมที่มีประโยชน์ให้ผลเท่ากับการเรียนที่มีความหมาย ไม่ต้องใช้เวลาของครูมาก ผู้เรียนต้องเป็นผู้เรียนและใช้ภาษา จัดสมดุลในชั้นเรียน ง่ายและมีประสิทธิภาพ ใช้ซ้ำได้

นอกจากนี้ Paul Nation ยังเน้นการอ่านนอกเวลา (extensive reading) มาช่วยในการเสริมคำศัพท์

การเรียนรู้คำศัพท์ผู้เรียนจะต้องมี Word Consciousness ซึ่งจะอยู่ในรูปของ **Word forms** รูปแบบของคำ ซึ่งประกอบด้วย การสะกด (spelling) คำพ้อง (Homonyms) กลุ่มคำ และ วิภัติ ปัจจัย (Word families and prefixes and suffixes) **Meaning** ความหมาย ซึ่งหมายรวมถึง ความรู้สึกเกี่ยวกับคำ (word senses) การใช้พจนานุกรม แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม **Word Use** การใช้คำ หมายรวมถึง คำที่ใช้ด้วยกัน คำเปรียบเทียบกับและสำนวน (collocations, figurative and idioms) คลังคำศัพท์ (concordances) ความถี่ (word frequency) ข้อกำหนดการใช้คำ (restrictions on the use of words) การใช้คำในสถานการณ์จริง (word in use)

ในประเด็นการวัดความรู้เกี่ยวกับศัพท์ จำเป็นต้องมีการทดสอบ ซึ่งอยู่ในรูปของ diagnostic test, หรือ performance test ว่าจะจำเป็นต้องทราบศัพท์เท่าใด คำใด และ จะเรียนอย่างไร ซึ่งได้มีรายละเอียด เช่นวงคำศัพท์ที่ต้องการเพื่อที่จะสามารถอ่านได้ 95% หรือ 98 % ของบทอ่าน

นวนิยาย 4000 คำ ครอบคลุม 95 % 9000 คำครอบคลุม 98 %

หนังสือพิมพ์ 4000 คำ ครอบคลุม 95 % 8000 คำครอบคลุม 98 %

ตำราวิชาการ 4000 คำ ครอบคลุม 95 % 8000 คำครอบคลุม 98 %

ภาพยนตร์ 4000 คำ ครอบคลุม 95 % 6000 คำครอบคลุม 98 %

การสนทนา 3000 คำ ครอบคลุม 95 % 6000 คำครอบคลุม 98 %

ในส่วนของการวัดความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ Paul Nation แนะนำให้ใช้ The Compleat Lexical Program www.lextutpr.ca

2.5 การกำหนดวงคำศัพท์มาตรฐานระดับต่าง ๆ

วงคำศัพท์ที่เหมาะสมควรเป็นเช่นไร มีแนวทางดังนี้

(1) แนวคิดของ Nation (2001) การรู้คำศัพท์ที่ใช้บ่อยในบทอ่านระดับต่างๆ และการศึกษาคำศัพท์ที่มีความถี่สูงจะมีประโยชน์มากในการเรียนรู้ภาษา Nation (2001) ได้ระบุว่าสำหรับการสื่อสารประจำวัน ควรทราบคำศัพท์ประมาณ 6,000-7,000 กลุ่มคำ ศัพท์ที่เป็นแก่น (core vocabulary) ประมาณ 5,000 คำ

Nation (1990: 263) ได้จัดระดับคำศัพท์ไว้ สรุปได้ดังนี้

- ระดับ 2,000 คำเป็นคำศัพท์ทั่วไป หรือหนังสือที่ปรับให้ง่ายขึ้น (simplified) มาแล้ว อาจศึกษาได้จากรายการคำศัพท์ หรือฝึกอ่าน
- ระดับ 3,000 คำเป็นคำศัพท์ระดับเริ่มต้นที่จะอ่านหนังสือต้นฉบับเดิมที่ตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ โดยไม่มีการทำให้ง่ายขึ้น อาจศึกษาได้จากรายการคำศัพท์ หรือฝึกอ่าน บทอ่านหลาย ๆ ชนิด
- ระดับ 5,000 คำเป็นคำศัพท์ที่กว้าง อาจศึกษาการเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท อ่านหนังสือหลากหลาย นวนิยาย หนังสือพิมพ์ ตำราระดับมหาวิทยาลัย
- คำศัพท์ระดับมหาวิทยาลัย คำศัพท์เฉพาะในสาขาวิชาที่เรียน อาจศึกษารายการคำศัพท์วิชาการ เช่น AWL list อ่านตำราที่ศึกษา

นอกจากนี้เกณฑ์การเลือกคำศัพท์อาจพิจารณาว่าเรียนได้ยากง่ายเพียงไร

(2) วงคำศัพท์วิชาการ

ในส่วนวงคำศัพท์วิชาการ AWL (Academic Word List) เป็นรายการคำศัพท์ที่มีความถี่สูงที่ปรากฏ ในบทอ่านทางวิชาการ รวบรวมโดย Averil Coxhead จาก Victoria University of Wellington, New Zealand โดยรวบรวมจากวารสารทางวิชาการ ตำรา เอกสารประกอบการสอน คู่มือ การปฏิบัติการวิจัย บันทึกย่อการสอน รวม 3,500,000 คำ เป็นคำศัพท์จาก เนื้อหาวิชาการด้านต่าง ๆ มนุษยศาสตร์ (ประวัติศาสตร์ จิตวิทยา สังคมวิทยา ฯลฯ) ธุรกิจการค้า (เศรษฐศาสตร์ การตลาด การจัดการ ฯลฯ) กฎหมายและวิทยาศาสตร์ (ชีววิทยา คอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์ ฯลฯ) แต่ไม่รวม ศัพท์เทคนิคเฉพาะ หรือคำที่ใช้โดยทั่วไป AWL ประกอบด้วย 570 word families และแบ่งย่อยเป็น 10 รายการย่อย รายการย่อยที่ 1 มีกลุ่มคำ 60 กลุ่ม ที่ใช้มากที่สุด ใน AWL แต่ละรายการย่อยมี 60 word families, ยกเว้นรายการย่อยที่ 10 ซึ่งมี 30 word families

(<http://www.victoria.ac.nz/lals/resources/academicwordlist/> retrieved 17/6/2559) อย่างไรก็ตามในชุดวิชาภาษาอังกฤษระดับพื้นฐาน ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ที่มุ่งเน้นการสื่อสารในชีวิตประจำวัน จำเป็นต้องเรียนคำศัพท์ระดับนี้มากนัก อาจมีปรากฏบ้าง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้กลวิธีการเรียน เช่น ใช้

สำนวนภาษาสอบถามความหมายหรือค้นหาความหมายของคำศัพท์วิชาการเหล่านั้นได้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาภาษาอังกฤษระดับสูงขึ้นไปต่อไป และเป็นวิธีการศึกษาคำศัพท์นอกเหนือจากรายการที่กำหนด

(3) วงคำศัพท์ ของ CEFR ในระดับต่างๆ

Common European Framework for References (for languages) หรือ CEFR ได้กำหนดรายละเอียดของความสามารถทางภาษาไว้อย่างละเอียด และได้ใช้ในการสร้างหลักสูตร เขียนตำรา จึงควรนำพิจารณาเป็นแนวทาง โดยได้กำหนดเป็นระดับ Basic user Independent User Proficient Users

(3A)ระดับความสามารถทางภาษาโดยทั่วไป (general linguistic range) ที่กำหนดโดย CEFR ปรากฏในตารางข้างล่างนี้

Common European Framework of Reference for Languages: learning, teaching, assessment

GENERAL LINGUISTIC RANGE	
C2	Can exploit a comprehensive and reliable mastery of a very wide range of language to formulate thoughts precisely, give emphasis, differentiate and eliminate ambiguity . . . No signs of having to restrict what he/she wants to say.
C1	Can select an appropriate formulation from a broad range of language to express him/herself clearly, without having to restrict what he/she wants to say.
B2	Can express him/herself clearly and without much sign of having to restrict what he/she wants to say.
	Has a sufficient range of language to be able to give clear descriptions, express viewpoints and develop arguments without much conspicuous searching for words, using some complex sentence forms to do so.
B1	Has a sufficient range of language to describe unpredictable situations, explain the main points in an idea or problem with reasonable precision and express thoughts on abstract or cultural topics such as music and films.
	Has enough language to get by, with sufficient vocabulary to express him/herself with some hesitation and circumlocutions on topics such as family, hobbies and interests, work, travel, and current events, but lexical limitations cause repetition and even difficulty with formulation at times.
A2	Has a repertoire of basic language which enables him/her to deal with everyday situations with predictable content, though he/she will generally have to compromise the message and search for words.
	Can produce brief everyday expressions in order to satisfy simple needs of a concrete type: personal details, daily routines, wants and needs, requests for information.
	Can use basic sentence patterns and communicate with memorised phrases, groups of a few words and formulae about themselves and other people, what they do, places, possessions etc. Has a limited repertoire of short memorised phrases covering predictable survival situations; frequent breakdowns and misunderstandings occur in non-routine situations.
A1	Has a very basic range of simple expressions about personal details and needs of a concrete type.

แนวคิดของ CEFR ความสามารถเกี่ยวกับคำ (lexical competence) ความรู้และความสามารถในการใช้คำศัพท์ประกอบด้วย องค์ประกอบด้านคำศัพท์ และด้านไวยากรณ์

องค์ประกอบด้านคำศัพท์ประกอบด้วย ถ้อยคำสำเร็จรูป มีหลายคำประกอบกันเป็นประโยคสำเร็จรูปเช่น การทักทาย How do you do? Good morning. สำนวน (idioms) เช่น metaphor It's a long shot. และคำโดดๆ แต่ละคำ

องค์ประกอบทางไวยากรณ์ เป็น closed word classes ถ้อยคำทางโครงสร้าง กล่าวคือ articles, quantifiers, demonstratives, personal pronouns, question words and relatives, possessives, prepositions, auxiliary verbs, conjunctions, particles

รายละเอียดที่ปรากฏใน CEFR มีดังนี้

Grammatical elements belong to closed word classes, e.g. (in English):

articles	(a, the)
quantifiers	(some, all, many, etc.)
demonstratives	(this, that, these, those)
personal pronouns	(I, we, he, she, it, they, me, you, etc.)
question words and relatives	(who, what, which, where, how, etc.)
possessives	(my, your, his, her, its, etc.)
prepositions	(in, at, by, with, of, etc.)
auxiliary verbs	(be, do, have, modals)
conjunctions	(and, but, if, although)
particles	(e.g. in German: ja, wohl, aber, doch, etc.) (CEFR: 110)

(3B) ขอบข่าย หรือวง คำศัพท์ ขอบข่าย หรือวง คำศัพท์ หมายถึงระดับความรู้ทางคำศัพท์ และความสามารถในการควบคุมหรือใช้ความรู้ต่างๆ ปรากฏในตารางข้างล่างนี้

Common European Framework of Reference for Languages: learning, teaching, assessment

	VOCABULARY RANGE
C2	Has a good command of a very broad lexical repertoire including idiomatic expressions and colloquialisms; shows awareness of connotative levels of meaning.
C1	Has a good command of a broad lexical repertoire allowing gaps to be readily overcome with circumlocutions; little obvious searching for expressions or avoidance strategies. Good command of idiomatic expressions and colloquialisms.
B2	Has a good range of vocabulary for matters connected to his/her field and most general topics. Can vary formulation to avoid frequent repetition, but lexical gaps can still cause hesitation and circumlocution.
B1	Has a sufficient vocabulary to express him/herself with some circumlocutions on most topics pertinent to his/her everyday life such as family, hobbies and interests, work, travel, and current events.
A2	Has sufficient vocabulary to conduct routine, everyday transactions involving familiar situations and topics.

	Has a sufficient vocabulary for the expression of basic communicative needs. Has a sufficient vocabulary for coping with simple survival needs.
A1	Has a basic vocabulary repertoire of isolated words and phrases related to particular concrete situations.

(3C) Vocabulary control หมายถึง ระดับการรู้คำศัพท์ (Control) ระดับความยากง่ายของคำศัพท์ตามระดับชั้นเรียนระดับความจำเป็นในการเรียนรู้ เพื่อเข้าใจความหมาย เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้

	VOCABULARY CONTROL
C2	Consistently correct and appropriate use of vocabulary.
C1	Occasional minor slips, but no significant vocabulary errors.
B2	Lexical accuracy is generally high, though some confusion and incorrect word choice does occur without hindering communication.
B1	Shows good control of elementary vocabulary but major errors still occur when expressing more complex thoughts or handling unfamiliar topics and situations.
A2	Can control a narrow repertoire dealing with concrete everyday needs.
A1	No descriptor available

(CEFR: 110-112)

2.6 การพิจารณาวงคำศัพท์ที่เหมาะสม

ผู้เขียนตำรา หนังสือหรือผู้กำหนดหลักสูตร ผู้เลือกหนังสือที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ จะต้องพิจารณาวงคำศัพท์ที่เหมาะสมในประเด็นคำศัพท์ประเภทต่างๆ หลักสูตรและแผนการเรียนการสอนจะต้องมีแนวทางในการเลือกคำศัพท์ ในประเด็นเรื่อง size (ขนาด) range (ขอบข่าย) control (การควบคุม) ที่เกี่ยวกับคำศัพท์เป็นเรื่องสำคัญในการ ได้มาซึ่งภาษา (acquisition) และการเรียนรู้ภาษา (learning) รวมถึงการวัดและประเมินผล

ในปัจจุบันหนังสือสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ กำหนดหัวข้อของคำศัพท์ Vocabulary ไว้เด่นชัดเช่นเดียวกับหัวข้อ Grammar Listening Speaking Reading Writing และมีกิจกรรมที่ฝึกฝนหลายรูปแบบ มีรายการคำศัพท์ Wordlist Word Power สรุปรายการคำศัพท์ พร้อม parts of speech และมีการสอน Vocabulary ที่สัมพันธ์กับทักษะอื่นๆ เช่น Vocabulary and pronunciation, Vocabulary and listening, Vocabulary and grammar, Vocabulary and writing เน้นความสำคัญของคำศัพท์ และมีการกำหนดระดับไว้ที่ปกหนังสือโดยเด่นชัด ผู้สอนต้องศึกษารายละเอียดของหนังสือจากคู่มือครู และได้ระบุระดับของหนังสือเทียบตามเกณฑ์ของ CEFR ไว้ด้วย ผู้เลือกใช้หนังสือจึงสามารถพิจารณาเลือกสรรได้โดยง่าย

การเลือกคำศัพท์และสำนวนที่เป็นคำสำคัญ หากเป็นการศึกษาที่มีแก่นเรื่อง (themes) คำศัพท์จะต้องช่วยให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อการสื่อสารที่ตรงตามความจำเป็นและต้องการของผู้เรียน และต้องมียุทธศาสตร์ที่แตกต่างทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อของภาษาเป้าหมายที่จะเรียนรู้ โดยอาจคำนึงถึง ปริมาณ จำนวนคำศัพท์ และสำนวนที่ผู้เรียนจำเป็นต้องทราบเพื่อให้ใช้ภาษาได้ ขอบข่ายของคำศัพท์ เช่น domain เรื่อง/หัวข้อ แก่นเรื่อง สำนวนที่ผู้เรียนจำเป็นต้องทราบเพื่อให้ใช้ภาษาได้ การใช้ภาษาได้ (control) ของผู้เรียนเป็นอย่างไร ความโดดเด่นระหว่างการจำได้กับความเข้าใจ และความแตกต่างระหว่างการนึกได้จำได้กับการใช้คำศัพท์ และจะพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างไร (CEFR: 150)

2.7 วงคำศัพท์ในบริบทของขอบข่ายเนื้อหาหรือเรื่องที่ใช้

วงคำศัพท์ยังอาจพิจารณาจากมุมมองด้านบริบทของ Domain กล่าวคือเป็นเรื่อง ส่วนตัว สาธารณะ อาชีพ หรือการศึกษา ตามที่ CEFR เสนอ ดังปรากฏในตารางข้างล่างนี้

Domain หมายถึง ขอบข่ายบริบท แนวคิดที่จะใช้ภาษานั้นๆ

Location หมายถึง สถานที่ที่เกิดการใช้ภาษานั้นๆ

Institutions หมายถึง สถาบันที่เกี่ยวข้อง เช่น ครอบครัว เครือข่ายทางสังคม

Persons หมายถึง บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น บุคคลในครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก ลูกค้า

Objects หมายถึง อุปกรณ์ สิ่งของที่เกี่ยวข้อง เช่น เครื่องมือ ของใช้ในบ้าน

Events หมายถึง เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง ที่ต้องใช้ภาษา เช่น งานเลี้ยง การประชุม การพักผ่อน

Operations หมายถึง การดำเนินงาน เช่น การทำรายการวิทยุ โทรทัศน์ สวน การทำครัว การทำความสะอาด ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ภาษาในการกระทำกิจกรรมนั้นๆ

Texts ตัวบท หมายถึง เอกสารคู่มือ นิยาย นิตยสาร หนังสือพิมพ์ ใบเสร็จ ที่อาจเรียกว่าเป็น authentic text ตัวบทที่แท้จริงในการสอนภาษา

ตารางต่อไปนี้จะแสดงรายละเอียดของบริบทต่างๆของคำศัพท์จาก CEFR (CEFR: 48-49)

Domain	Locations	Institutions	Persons
Personal	Home: house, rooms, garden own of family of friends of strangers Own space in hostel, hotel The countryside, seaside	The family Social networks	(Grand)Parents, offspring, siblings, aunts, uncles, cousins, in-laws, spouses, intimates, friends, acquaintances
Public	Public spaces: street, square, park Public transport Shops (super)markets Hospitals, surgeries, clinics Sports stadia, fields, halls Theatre, cinema, entertainment Restaurant, pub, hotel Places of worship	Public authorities Political bodies The law Public health Services clubs Societies Political parties Denominations	Members of the public Officials Shop personnel Police, army, security Drivers, conductors Passengers Players, fans, spectators Actors, audiences Waiters, barpersons Receptionists Priests, congregation
Occupational	Offices Factories Workshops Ports, railways Farms Airports Stores, shops Service industries Hotels Civil Service	Firms Multinational corporations Nationalised industries Trade unions	Employers/ees Managers Colleagues Subordinates Workmates Clients Customers Receptionists, secretaries Cleaners
Educational	Schools: hall classrooms, playground, Sports fields, corridors Colleges Universities Lecture theatres Seminar rooms Student Union Halls of residence Laboratories Canteen	School College University Learned societies Professional Institutions Adult education bodies	Class teachers Teaching staff Caretakers Assistant staff Parents Classmates Professors, lecturers (Fellow) students Library and laboratory staff Refectory staff, cleaners Porters, secretaries

Objects	Events	Operations	Texts
Furnishing and furniture Clothing Household equipment Toys, tools, personal hygiene Objets d'art, books, Wild/domestic animals, pets Trees, plants, lawn, ponds Household goods	Family occasions Encounters Incidents, accidents Natural phenomena Parties, visits Walking, cycling motoring Holidays, excursions Sports events	Living routines: dressing, undressing cooking, eating, washing DIY, gardening Reading, radio and TV Entertaining Hobbies Games and sports	Teletext Guarantees Recipes Instructional material Novels, magazines Newspapers Junk mail Brochures Personal letters
Handbags Money, purse, wallet Forms Goods Weapons Rucksacks Cases, grips Balls Programmes Meals, drinks, snacks Passports, licences	Incidents Accidents, illnesses Public meetings Law-suits, court trials Rag-days, fines, arrests Matches, contests Performances Weddings, funerals	Buying and obtaining public services Using medical services Journeys by road/ rails/ship/air Public entertainment and leisure activities Religious services	Broadcast and recorded Public announcements and notices Labels and packaging Leaflets, graffiti Tickets, timetables Notices, regulations Programmes Contracts Menus Sacred texts, sermons,
Business machinery Industrial machinery Industrial and craft tools	Meetings Interviews Receptions Conferences Trade fairs Consultations Seasonal sales Industrial accidents Industrial disputes	Business admin. Industrial management Production operations Office procedures Trucking Sales operations Selling, marketing Computer operation Office maintenance	Business letter Report memorandum Life and safety notices Instructional manuals Regulations Advertising material Labelling and packaging Job description Sign posting
Writing material School uniforms Games equipment and clothing Food Audio-visual equipment Blackboard & chalk Computers Briefcases and school bags	Return to school / entry Breaking up Visits and exchanges Parents' days / evenings Sports days, matches Disciplinary problems	Assembly Lessons Games Playtime Clubs and societies Lectures, essay writing Laboratory work Library work Seminars and tutorials Homework Debates and	Authentic texts (as above) Textbooks, readers Reference books Blackboard text OP text Computer screen text Videotext Exercise materials

2.8 โปรแกรม The Compleat Lexical Tutor

โปรแกรม The Compleat Lexical Tutor จากเว็บไซต์ <http://www.The Compleat lexical tutor> ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ใช้สำหรับการศึกษาคำศัพท์ด้วยวิธีการต่างๆ กล่าวคือ concordancer, vocabulary profiler, exercise maker, interactive exercises, และอื่นๆ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

The Compleat Lexical Tutor แบ่งเป็น สามส่วน Tutorial, Research, and Teachers. โดยมีแนวคิดที่ว่า ถ้าทราบคำศัพท์ 2000 คำแรกที่ใช้บ่อยในภาษาอังกฤษ และอีก 570 AWL (คำศัพท์ทางวิชาการ) ก็จะสามารถใช้งานได้ 90 % ของ academic text

AWL (Academic Word List) ประกอบด้วยกลุ่มคำ 570 คำที่มีความถี่ที่ปรากฏใน academic texts. แบ่งออกเป็น 10 sublists, Sublist 1 มีความถี่ในการใช้มากที่สุด Sublist 10 มีความถี่น้อยที่สุด.

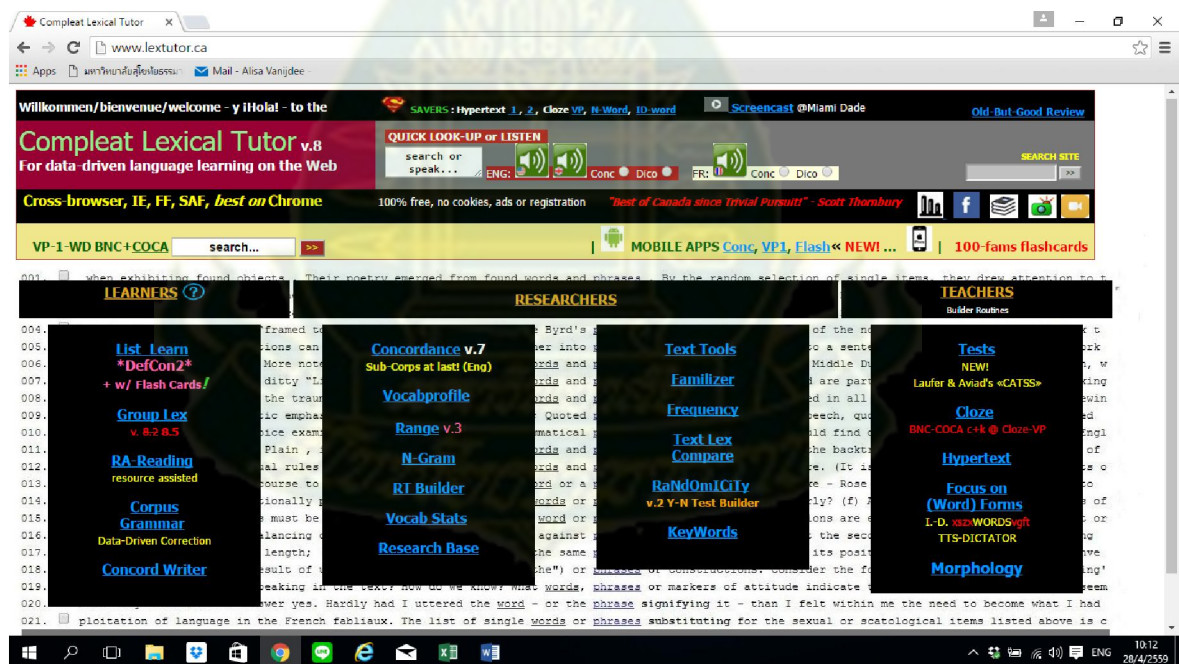
ระดับพื้นฐานคือระดับ **K1 and K2 lists** จาก the General Service List ซึ่งมีคำศัพท์ที่ใช้มากที่สุด ในภาษาอังกฤษ จำนวน 2000 คำ

K 1 หมายถึงกลุ่มคำศัพท์ที่ใช้มากที่สุด (1000 คำแรก)

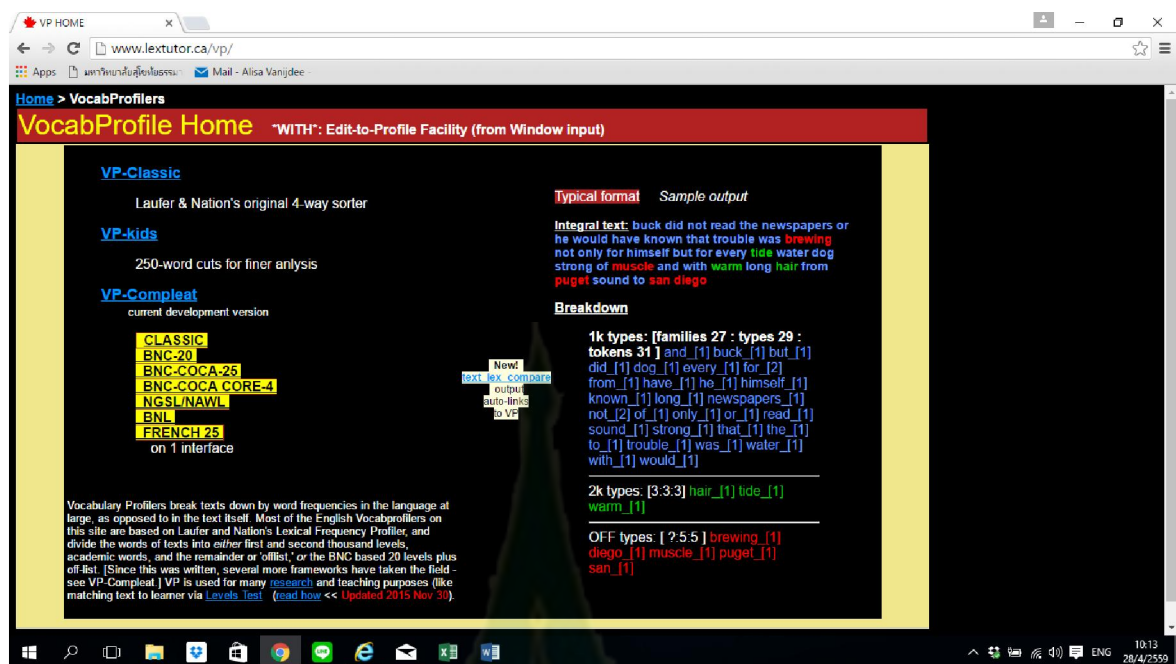
K 2 หมายถึงกลุ่มคำศัพท์ที่ใช้บ่อยลงมา (1001- 2000 คำ)

(Sevier 2004)

ตัวอย่างภาพหน้าจอของ The Compleat Lexical Tutor

เลือก VocabProfile

Vocabulary Profilers จำแนกตัวบทออกตามความถี่ที่ปรากฏ คำศัพท์ต่างๆใช้แนวทางของ Laufer and Nation's Lexical Frequency Profiler แบ่งเป็น 1000 คำแรก และ 1001-2000 คำ คำศัพท์วิชาการของ AWL list ที่เหลือจัดกลุ่มเป็น 'offlist,'

เลือก Web VP Classic v.4

Original VP by Heatley & Nation, VUW New Zealand & B. Laufer, U Haifa, Israel; AWL by A. Coxhead VUW; WebVP adapted by T. Cobb, UQAM Canada (Cobb,T. Web Vocabprofile [accessed xx Month 200x from [http://www.TheCompleatlexicaltutor\(luxtutor\).ca/vp/](http://www.TheCompleatlexicaltutor(luxtutor).ca/vp/)], an adaptation of Heatley, Nation & Coxhead's (2002) Range.

Heatley, A., Nation, I.S.P. & Coxhead, A. (2002). RANGE and FREQUENCY programs. Available at <http://www.victoria.ac.nz/lals/staff/paul-nation.aspx>

การแสดงผลการวิเคราะห์

1. Enter text ป้อนข้อมูล

ตัวอย่างการนำ text วิเคราะห์ Unit 1 English for Communication

The screenshot shows the 'Web VP Classic v.4' interface. The 'Input method A' section contains a text area with the following text: 'Listen to Arin introducing herself. Arin Hi, my name's Arin and I'm twenty-six years old. I'm a first-year student at Sukhothai Thammathirat Open University and my major is Information Science. I have just enrolled in the English for Communication course. My friends also study at Sukhothai Thammathirat Open University and I'll introduce you to them later. I come from Bangkok and live with my family on Phahonyothin Road. My house is not far from'. The interface includes navigation links like 'Home > VocabProfilers > English', a title field '10111 ALL Unit 1', and various analysis options like 'FREQ', 'VP-CLOZE', 'RESEARCH', etc. There are also 'Options' for 'post_AWL' and 'overlap', and a 'Submit Window' button.

2. หน้าจอแสดงผล

ตัวอย่างผลการวิเคราะห์ Unit 1 English for Communication

The screenshot displays the 'WEB VP OUTPUT FOR FILE: 10111 ALL Unit 1 (6.40 kb)'. It provides a detailed breakdown of the text analysis. Key data points include:

- Words recategorized by user as 1k items (proper nouns etc): NONE (total 0 tokens)**
- K1 Words (1-1000):** 211 Families, 268 Types, 978 Tokens (81.30%), 619 Function (90.95%), 366 Content (90.94%).
- K2 Words (1001-2000):** 36 Families, 39 Types, 83 Tokens (5.24%), 145 Function (92.77%), 23 Content (2.08%).
- AWL Words (academic):** 16 Families, 16 Types, 17 Tokens (1.41%), 0 Function (0.00%), 7 Content (12.09%).
- Off-List Words:** 2 Families, 42 Types, 145 Tokens (12.09%), 2 Function (1.38%), 43 Content (100%).

Additional statistics shown include: Words in text (tokens): 1203; Different words (types): 365; Type-token ratio: 0.30; Tokens per type: 3.30; Lex density (content words/total): 0.49. The interface also features an 'Edit-to-a-Profile' section with a 'Current profile' table and a 'Protiffed text' area showing the analyzed text with highlighted words.

หน้าจอตแสดงผลการวิเคราะห์ด้วยท ในประเด็นที่จะนำมาวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ดังต่อไปนี้

1. K 1 หมายถึง คำศัพท์ที่มีความถี่สูง 1000 คำแรก
ในการวิเคราะห์ K 1 ยังจำแนกเป็น function words content words และแสดงคำที่มีรากคำมาจาก Anglo Saxons ด้วย (มิได้นำมาวิเคราะห์ด้วยเกินขอบข่ายของงานวิจัยนี้)

Function word หมายถึง คำในส่วนของ closed class กล่าวคือ pronoun, determiners (articles, pre determiners, central determiners, post determiners, some, any, no enough, every, each, either, neither) คำบางเล่มใช้คำว่า structure word / functional word

Auxiliary verbs (BE HAVE DO) modals , **conjunctions, prepositions**

Content word หมายถึง คำในส่วนของ Open class กล่าวคือ noun, adjective, main verb, adverbs (Greenbaum 1995: 69)

2. K2 หมายถึงคำศัพท์ 1001-2000 คำ
3. AWL หมายถึง คำศัพท์ทางวิชาการ ตามรายการของ Coxhead ซึ่งยังวิเคราะห์แยกเป็น sublist ต่างๆ อีกด้วย
4. OFF LIST words หมายถึงคำที่ไม่อยู่ในรายการ ซึ่งอาจเป็นชื่อเฉพาะ คำศัพท์เฉพาะทาง คำศัพท์เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ หรือคำที่เกิดขึ้นใหม่ คำย่อ

นอกจากนี้หน้าจอยังแสดงผลเกี่ยวกับ

Families หมายถึงกลุ่มคำ

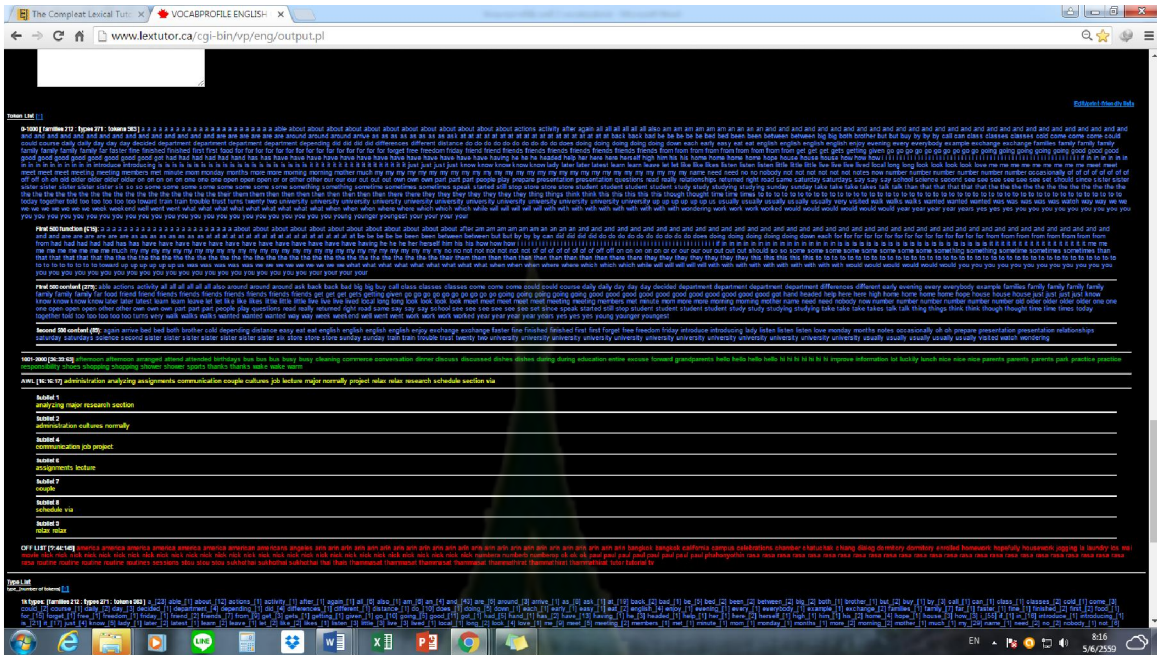
Types หมายถึงคำต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน

Tokens หมายถึงคำที่ปรากฏ ซึ่งอาจรวมกลุ่มเป็น type ต่อไป

เช่น คำว่า take ปรากฏ 3 ครั้ง อยู่ใน types ของคำว่า take และอยู่ใน family ของคำว่า take ซึ่งอาจมีรูปคำกริยาเป็น takes อีก

การวิเคราะห์เช่นนี้สามารถให้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่แสดงให้เห็นว่าในการเรียนการสอนคำศัพท์จำเป็นต้องเรียนในลักษณะกลุ่มคำ หรือ part of speech ซึ่งสามารถกระจายออกเป็นหลายคำ

ตัวอย่างผลการวิเคราะห์ Unit 1 English for Communication เป็น Token List คือคำที่ปรากฏ แบ่งย่อยออกเป็น 1000 คำแรก 1001-2000 คำ AWL และ Offlist

ตัวอย่างผลการวิเคราะห์ Unit 1 English for Communication เป็น Type list จำแนกเป็น 1k 2k AWL และ offList

ตัวอย่างรายละเอียดของคำ

2k types: [36:39:63] afternoon_2] arranged_1] attend_1] attended_1] birthdays_1] bus_3] busy_2] cleaning_1] commerce_1] conversation_1] dinner_1] discuss_1] discussed_1] dishes_2] during_2] education_1] entire_1] excuse_1] forward_1] grandparents_1] hello_4] hi_7] improve_1] information_1] lot_1] luckily_1] lunch_1] nice_3] parents_3] park_1] practice_2] responsibility_1] shoes_1] shopping_2] shower_2] sports_1] thanks_2] wake_2] warm_1]

AWL types: [16:16:17] administration_1] analyzing_1] assignments_1] communication_1] couple_1] cultures_1] job_1] lecture_1] major_1] normally_1] project_1] relax_2] research_1] schedule_1] section_1] via_1]

OFF types: [?:42:145] america_6] american_1] americans_1] angeles_1] arin_22] bangkok_2] california_1] campus_1] celebrations_1] chamber_1] chatuchak_1] chiang_1] dialog_1] dormitory_2] enrolled_1] homework_1] hopefully_1] housework_1] jogging_1] laundry_1] los_1] mai_1] movie_1] nick_30] numbera_1] numberop_1] ok_3] paul_8] phahonyothin_1] rasa_26] routine_4] routines_1] sessions_1] stou_3] sukhothai_3] thai_1] thais_1] Thammasat_4] Thammathirat_3] tutor_1] tutorial_1] tv_1]

2.9 แนวคิดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (communicative approach) และ หลักสูตรตาม

แนวคิด notional/functional และการนำเสนอคำศัพท์

ในการเรียนการสอนที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร จะแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าจะใช้ภาษา (คำศัพท์ จำนวน) ต่าง ๆ นั้นเพื่อสื่อสารอะไร กล่าวคือบอกหน้าที่ของภาษา จำนวนภาษาที่ใช้ (functional language) ในส่วนที่เกี่ยวกับการทักทาย จะใช้จำนวนภาษาอย่างไร ส่วนที่จะกล่าวถึงสถานที่ที่จะใช้จำนวนภาษาอย่างไร สำหรับ ส่วนส่วนเนื้อหา หรือ notional language จะเกี่ยวข้องกับการใช้คำที่แสดงเนื้อหา เช่นในการเรียนเรื่องการท่องเที่ยว จะมีคำศัพท์ จำนวนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอย่างไร เช่น ของซื้อข้าย บทเรียนเรื่องอาหารจะมีศัพท์เกี่ยวกับอาหาร

ในการพิจารณาความเชื่อมโยงของทั้งหลักสูตร หรือรายละเอียดชุดวิชาในหน่วยการสอนหนึ่ง ๆ จะเห็นความสัมพันธ์ชัดเจน เช่น บทเรียนเรื่องการท่องเที่ยว อาจมี functional language จะมีจำนวนภาษาเกี่ยวกับการบรรยายสถานที่ท่องเที่ยว การถามทาง คำศัพท์เกี่ยวกับสถานที่ ในส่วน Grammar การเปรียบเทียบ คำบุพบทเกี่ยวกับสถานที่ การอ่าน สอนการอ่านเรื่องราวเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว การเขียนอาจสอนการเขียนไปรษณียบัตร (postcard) หรือนำข้อความขึ้นบน เฟซบุ๊ก การฟัง การพูดเป็นการสนทนาเกี่ยวกับเรื่องสถานที่ท่องเที่ยว ความประทับใจ

การพิจารณาเจาะจงที่คำศัพท์ จะต้องพิจารณาบริบทของภาษานั้นๆ เช่น การกำหนด คำศัพท์ ของ CEFR จากขอบข่ายหรือบริบท แวดวงการใช้ภาษา (domain) คือบริบทที่ต้องใช้คำศัพท์ เช่น ส่วนตัว การงาน สาธารณะ เชื่อมโยงกับ สถานที่ที่จำเป็นต้องใช้ภาษา เช่น ในบ้าน ในครอบครัว ใน ร้านค้า ในที่ประชุม สถาบันหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่นสถาบันครอบครัว ที่ทำงาน การค้า บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู นักเรียน ลูกค้า พนักงาน สิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร เช่น เสื้อผ้า ของใช้ในบ้าน เอกสารทางธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับบริบทนั้นๆ เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง

ในเอกสารการสอน materials ต่างๆ จะจัดทำ ตารางขอบข่าย (scope) ของเนื้อหา จำแนกเป็น ทักษะต่างๆ เช่น listening, speaking, reading, writing, pronunciation, grammar, vocabulary ในหนังสือหรือตำราภาษาอังกฤษสมัยใหม่จะปรากฏหัวข้อ ทักษะชีวิต (life skills) หรือ กลวิธีการเรียน (learning strategies) อีกด้วย จะเห็นว่าในการสอนคำศัพท์ มีการกำหนดเป็นหัวข้อแยก ออกมาต่างหาก มีการนำเข้าสู่การเรียนรู้ การใช้คำศัพท์ในบทสนทนา หรือบทอ่าน หรือการเขียน กิจกรรมฝึกฝน และสรุป เป็นรายการคำศัพท์ในรายการคำศัพท์ (glossary หรือ word list)

นอกจากนี้ หนังสือภาษาอังกฤษสมัยใหม่จะระบุ ระดับ ตามเกณฑ์ของ CEFR เช่น A 2 B 1 ซึ่ง ผู้สอนสามารถพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสมกับนักศึกษาของตนเอง เป็นการกำหนดขอบข่ายวง คำศัพท์โดยตรง

2.10 ตัวอย่างวงคำศัพท์ในชุดวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ตัวอย่างการวิเคราะห์เบื้องต้นของวงคำศัพท์ใน ชุดวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็น ชุดวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเป็นชุดวิชาบังคับและเลือกในหลักสูตรปริญญาตรีของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีผู้สนใจลงทะเบียนเรียนจำนวนมาก ชุดวิชาประกอบด้วยเอกสารการ สอนพร้อมสื่อเสียง MP 3 15 หน่วย การออกแบบเอกสารการสอนใช้ลักษณะ Topic-based (เนื้อหา หัวข้อเรื่อง) และ function (หน้าที่ของภาษา) ที่สอดคล้องกัน เช่นเรื่อง My Life, Taking English Lessons, Fun Times, A Visit Outside Bangkok คำศัพท์จึงมาจากบริบทของหัวข้อต่างๆ เน้นที่คำศัพท์ ที่เป็นโครงสร้างและศัพท์เนื้อหาเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่จำเป็น การสอนคำศัพท์ เป็นส่วนหนึ่งของการ เรียน มีการสอน collocations (คำศัพท์ที่มักใช้คู่กัน) และมีการสอนกลวิธีการเรียนคำศัพท์

การวิเคราะห์

กลุ่มที่ 3 วิเคราะห์เนื้อหาที่เน้นไปทางไวยากรณ์และคำศัพท์ ไม่ได้เน้นการสอนแบบสื่อสาร หรือ functional/notional

ตารางที่ 2.1 แสดง จำนวน ร้อยละ ระดับ คำศัพท์ ตาม families, types, tokens และ K1, K 2, AWL, Off List words

	English for Communication	Foundation English รวม all Grammar	Basic Sentences and Essential Vocabulary in Daily life Grammar + vocab
Families (no of words)	116- 342	442	480
Types (different words)	130-448	601	649
Tokens (no of words)	234-2351	2412	2493
K1 % รวม : ทั้งหมด	57.78-84.86	82.55	82.11
K1 % function	22.22-51.02	46.37	47.53
K1 % content	25.67-32.56	39.17	34.58
K2%	4.15-13.83	39.17	5.14
AWL	0.63-7.77	3.15	3.43
Off List Words	8.24-21.74	9.58	9.32

The screenshot displays the VocabProfilers web application interface. The main content area shows the following statistics:

	Families	Types	Tokens	Percent
K1 Words (1-1000):	212	271	983	81.11%
Function:	(615)	(50.74%)
Content:	(368)	(30.36%)
> Anglo-Sax	(243)	(20.05%)
K2 Words (1001-2000):	36	39	63	5.20%
> Anglo-Sax	(25)	(2.08%)
1k+2k	(86.31%)
AWL Words (academic):	16	16	17	1.40%
> Anglo-Sax	0	(0.00%)
Off-List Words:	2	44	149	12.29%
	264+?	370	1212	100%

Additional statistics shown in the interface:

- Words in text (tokens): 1212
- Different words (types): 370
- Type-token ratio: 0.31
- Tokens per type: 3.28
- Lex density (content words/total): 0.49

The interface also includes a 'Current profile' table and a 'Pertaining to onlist only' section with further breakdowns for Tokens, Types, Families, and Tokens per family.

2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยวิเคราะห์ห้วงคำศัพท์ในตำรา หนังสือการเรียนสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ โปรแกรม The Compleat Lexical Tutor (The Compleat lexical tutor ในส่วน VocabProfile วิเคราะห์คำศัพท์ในตำรา หนังสือหรือเอกสารภาษาอังกฤษในประเทศไทย ณ เวลาที่ทำการวิจัยยังไม่พบ

งานวิจัยเกี่ยวกับคำศัพท์จำนวนมากเกี่ยวข้องกับการวิธีการสอนคำศัพท์ การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเรียนรู้คำศัพท์ กลวิธีการเรียนคำศัพท์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ลักษณะ คำศัพท์อังกฤษและอเมริกัน วิธีการสอน โดยใช้เกม เพลงแบบฝึกหัด กิจกรรมการอ่าน การเดาจาก บริบทระดับมหาวิทยาลัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ห้วงคำศัพท์มีสองกลุ่มดังต่อไปนี้

2.9.1 งานวิจัยที่ใช้โปรแกรมวิเคราะห์คำศัพท์ มีสองรายการ จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า งานวิจัยทั้งสองรายการให้ข้อมูลเชิงประจักษ์ และเชิงปริมาณในด้านคำศัพท์ทางวิชาการซึ่งเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ในการจัดทำเอกสารการสอนหรือตำราสำหรับนักศึกษาเฉพาะกลุ่มต่อไปมี สองรายการดังนี้

(1) งานวิจัยแรกเป็นการวิเคราะห์คำศัพท์โดยใช้ WordSmith Tools

งานวิจัยของกรวิภา พูนผล (2002) ศึกษาการวิเคราะห์คำศัพท์ในตำราและเอกสาร ประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับวิทยาศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา โดยการ วิเคราะห์คำศัพท์ในตำราและเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับ วิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 และ 2 จากมหาวิทยาลัยมหิดลและขอนแก่น ปีการศึกษา 2544-2545 เครื่องมือที่ใช้ คือโปรแกรมจำแนกคำศัพท์ตามความถี่ (WordSmith Tools)

ผลการวิเคราะห์พบว่าคำศัพท์ที่มีอยู่ในตำราและเอกสารประกอบการเรียนการสอนใน ชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนในวิชาภาษาอังกฤษสำหรับ นักศึกษา วิทยาศาสตร์ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นคำศัพท์ที่พบบ่อยหรือคำศัพท์พื้นฐานใน General Service List 83.4% และ 88% และคำศัพท์วิชาการใน AWL 5.6 % และ 2.1 % คำศัพท์ที่มีอยู่ในตำราและเอกสาร ประกอบการเรียนการสอนในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน ชั้นปีที่ 2 คำศัพท์พื้นฐาน 83.2% และ 78.1% คำศัพท์วิชาการ 8% และ 6.7%

ตำราและเอกสารประกอบการเรียนการสอน ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนในวิชา ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาวิทยาศาสตร์ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นคำศัพท์ที่พ บ่อยหรือคำศัพท์พื้นฐานใน General Service List 89.9% และ 85.3% และคำศัพท์วิชาการใน

AWL 2 % และ 3.5 % คำศัพท์ที่มีอยู่ในตำราและเอกสารประกอบการเรียนการสอนในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยขอนแก่นคำศัพท์พื้นฐาน 83.4% และ 82.7% คำศัพท์วิชาการ 8% และ 6.7%

(2) งานวิจัยรายการที่สองเป็น การวิเคราะห์ AWL list ในวารสาร โดยใช้ Simple Concordance Program 4.05

งานวิจัยของ นวระหง เทพวิวัฒน์จิต (2008) ศึกษาคำศัพท์ทางวิชาการที่พบบ่อยในบทความด้านวิทยาศาสตร์การอาหาร. ศึกษาบทความวิชาการภาษาอังกฤษเพื่อเป็นการพิสูจน์ว่าบัญชีคำศัพท์ทางวิชาการของ Coxhead สามารถนำมาใช้ในการสอน นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารให้อ่านบทความวิชาการในสาขาของตนเองได้หรือไม่ หรือมีความจำเป็นต้องสร้างบัญชีคำศัพท์ทางวิชาการเฉพาะสาขานี้ขึ้นเพื่อการนี้โดยเฉพาะ

ขั้นตอนการศึกษาเริ่มจากจัดทำคลังข้อมูลบทความวิชาการสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารที่รวบรวมจากวารสาร Journal of Food Science จำนวน 40 ฉบับ ซึ่งบทความทั้งหมดตีพิมพ์ระหว่างปี 2002 ถึง 2007 จากนั้นนำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมจำแนกคำศัพท์ตามความถี่ "Simple Concordance Program 4.05" ผลการศึกษาพบว่ามีคำศัพท์ทางวิชาการปรากฏอยู่ในเนื้อความทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 8 (9,641 คำ ในจำนวนคำทั้งหมด 121,308 คำ) ซึ่งเมื่อจัดให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ตามรากศัพท์จะได้บัญชีคำศัพท์ทางวิชาการสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารจำนวน 438 กลุ่ม จากการหาความสัมพันธ์ระหว่างบัญชี คำศัพท์ทั้งสองโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน พบว่าคำศัพท์ทั้งสองชุดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 หมายความว่า บัญชีคำศัพท์ทางวิชาการของ Coxhead มีความเหมาะสมที่จะใช้สอนนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหาร เพื่อให้สามารถอ่านบทความวิชาการในสาขาของตนเองได้ นอกจากนี้ บัญชีคำศัพท์ทางวิชาการสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารที่ได้จากการศึกษานี้ยังเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ในการจัดทำเอกสารประกอบการสอนในอนาคตต่อไป

2.9.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนคำศัพท์

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนคำศัพท์ ในส่วนที่ใช้กิจกรรม เกมเพื่อเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ มีจำนวนมาก ล้วนส่งผลในทางบวกต่อการเรียนการสอนคำศัพท์

กลุ่มแรกเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้เกมเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ อริสา ใจห้าว (2554) ผลของการใช้เกมเพื่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยนเรศวร สุขุมภรณ์ พุ่มจำปา (2554) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของวิธีการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยเพลงในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองสมบูรณ์ อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยนเรศวร

กลุ่มที่สองใช้กิจกรรม แบบฝึกหัดในการฝึกฝนคำศัพท์ วิชา จินนระนาม (2554) ผลการพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้แบบฝึกคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยนเรศวร ภาควิชาวัฒนธรรม (2555) การใช้กิจกรรมการอ่านแบบกว้างขวางเพื่อส่งเสริมความรู้คำศัพท์และความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของพระนิสิต ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สลีนดา โพธิ์พยัคฆ์ (2556) การพัฒนาแบบฝึกเสริมการเข้าใจความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยการใช้กลวิธีการเดาความหมายจากบริบทของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิภาวัลย์ ฟองไพบุลย์ ภารดี ประพฤติกิจ และ วัชรวิ ไผสาത്യ (2551) รายงานการวิจัยผลของการใช้เทคนิคเขียนตามคำบอกต่อการพัฒนาคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

กลุ่มที่สามใช้สื่อในการเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ วันชนะ บุญชม (2554) การใช้สื่อวีดิทัศน์ภาษาอังกฤษเพิ่มคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่ไม่ได้เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ความเข้าใจในคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่ไม่ได้เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นหลังจากการใช้สื่อวีดิทัศน์มาช่วยสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

กล่าวโดยสรุป การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดฝึกอบรวมออนไลน์การเขียนบทความทางวิชาการภาษาอังกฤษ มีประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญดังนี้ คือ (2.1) ความหมายของการรู้คำศัพท์ (2.2) จำนวนคำศัพท์ที่ต้องรู้ (2.3) ประเภทของคำศัพท์ (2.4) วิธีการเรียนรู้คำศัพท์ (2.5) การกำหนดวงคำศัพท์มาตรฐานระดับต่าง ๆ (2.6) โปรแกรมวิเคราะห์คำศัพท์ The Compleat Lexical Tutor (2.7) แนวคิดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และหลักสูตรแบบแบบ notional/functional กับคำศัพท์ (2.8) ตัวอย่างวงคำศัพท์ในชุดวิชาภาษาอังกฤษในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และ (2.9) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะทำให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย 2 ข้อกล่าวคือ (1) เพื่อศึกษาวงคำศัพท์ที่ปรากฏในชุดวิชาภาษาอังกฤษ ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยของรัฐ 27 แห่ง (2) เพื่อศึกษาแนวทางการกำหนดวงคำศัพท์มาตรฐานในชุดวิชาภาษาอังกฤษ ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป